

25. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p#Text>.

26. Посібник «Дороговкази. Політика і практика вивчення релігій і нерелігійних світоглядів в інтеркультурній освіті», «Слово вчителю». URL: <https://www.schools-for-democracy.org/biblioteka/posibnyky-rady-evropy-z-prav-liudyny-ta-aktyvnoi-uchasti-dlia-molodi/dorogovkazi>; <https://slovovchitelyu.org/author/lahman/duhovnist-i-moral-v-zhitti-lyudini-i-sypilstva/>.

27. Стратегія національно-патріотичного виховання. Указ Президента України №286. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/>.

28. Морзе Н.В., Барна О.В., Вембер В.П. Формувальне оцінювання: від теорії до практики // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. 2013. № 6.

29. Навчально-методичний комплекс «Духовні і моральні основи здоров'я людини. 7 клас». URL: <https://www.surelo.com.ua/navchalno-metodichnij-kompleks-dukhovni-i-moralni-osnovi-zdorovya-lyudini-7-klas>.

Венгринюк О.В.,
старший викладач кафедри педагогіки,
психології та теорії управління освітою
КЗ «Інститут післядипломної педагогічної освіти
Чернівецької області»

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2024/2025 Н.Р.

У 2024/2025 н.р. продовжується впровадження Державного стандарту базової середньої освіти (далі – ДСБО), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898, у якому окреслено мету, вимоги до результатів навчання здобувачів освіти на кожному циклі навчання в межах освітньої галузі, зокрема мистецької освітньої галузі, та нових модельних навчальних програм з навчальних предметів та інтегрованих курсів. Документи розміщені на офіційному

вебсайті Міністерства освіти і науки України та вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» [2; 5]. Визначена Типова освітня програма (наказ МОН від 19.02.2021 №235), що реалізує стандарт освіти відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти та «Нової української школи» на період до 2029 року, є основою для навчання учнів 7-х класів (базове предметне навчання) усіх закладів загальної середньої освіти України [4].

Другий цикл (7-9 класи, базове предметне навчання) базової середньої освіти сприятиме формуванню учнів як відповідальних членів суспільства, здатних самостійно долати проблеми повсякденного життя, вибрати шлях подальшого навчання відповідно до своїх інтересів і здібностей. Навчання буде здебільшого предметним, а частину часу відведено на предмети за вибором.

Мистецьку освітню галузь реалізують 4 модельні навчальні програми інтегрованого курсу «Мистецтво»:

- модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.): <https://cl.gy/FFWBK>;

- модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л.Г.): <https://cl.gy/fhmve>;

- модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О.М., Комаровська О.А., Власова В.Г., Гринишина Л.М., Кізілова Г.О., Лобова О.В., Назар Л.Й.): <https://cl.gy/nGAnE>;

- модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л.М.): <https://cl.gy/zaxWM>.

Модельні навчальні програми «Мистецтво» для 7-9 класів забезпечують наступність між модельною програмою для 5-6 класів та гнучкий перехід учнів від адаптаційного періоду до базового предметного навчання. Програми розроблені на основі Державного стандарту базової середньої освіти, яким визначено мету мистецької освітньої галузі – цілісний розвиток особистості учня у процесі опанування мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження;

розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Програми реалізують визначені в Державному стандарті ціннісні орієнтири та ключові компетентності, а саме: вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій; інноваційність; екологічна й інформаційно-комунікаційна компетентності; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності; підприємливість і фінансова грамотність, а також пріоритетна для мистецької галузі культурна компетентність.

Учитель/вчителька, обравши модельну навчальну програму, складає на її основі *навчальну програму*, у якій зазначає послідовність й орієнтовний час вивчення тем у 7 класі.

Автори в модельних навчальних програмах пропонують послідовність вивчення тем, зміст і види навчальної діяльності, які є орієнтовними. Таким чином учитель/вчителька з модельної навчальної програми до кожної теми навчальної програми добирає з-поміж запропонованих або ж додає ті елементи змісту й способи діяльності, що є найоптимальнішими для кожного учня/вчениці та для учнівської спільноти певного освітнього закладу та класу.

У 7-х класах за умови наявності відповідних модельних навчальних програм мистецька освітня галузь може бути реалізована в навчальному плані закладу освіти через окремі предмети (музичне мистецтво, образотворче мистецтво) або інтегрований курс «Мистецтво».

Усі ці програми розраховано на рекомендовану кількість годин, а саме дві години. Тож для повноцінної реалізації освітньої галузі й досягнення обов'язкових результатів навчання, визначених ДСБО, у навчальному плані закладу освіти рекомендовано виділяти відповідну кількість навчальних годин на тиждень.

За наявності в закладі освіти відповідного кадрового складу навчальні предмети (інтегрований курс) мистецької освітньої галузі мають викладати вчителі зі спеціальною мистецько-педагогічною освітою (вчитель музичного мистецтва, вчитель образотворчого мистецтва). Інтегрований курс «Мистецтво» за наявності в закладі освіти відповідного кадрового складу можуть реалізовувати два вчителі.

З урахуванням того, що програми інтегрованого курсу «Мистецтво» у 7 класі представляють органічне поєднання змісту різних

видів мистецтва з доміантністю музичного й образотворчого, цей курс у 7 класі може викладати як один, так і два вчителі (учитель музичного мистецтва, учитель образотворчого мистецтва), які мають співпрацювати в команді, узгоджуючи планування своїх уроків.

За такої моделі викладання у 7 класі заклад освіти створює на основі модельної навчальної програми навчальну програму закладу освіти, де виокремлюється дві складові за доміантними видами мистецтва із зазначенням відповідної кількості годин: «Мистецтво: музичне мистецтво» (1 година на тиждень), «Мистецтво: образотворче мистецтво» (1 година на тиждень), і затверджує її рішенням педагогічної ради. Відповідно в класному журналі для кожної складової відводяться окремі сторінки, на яких після назви інтегрованого курсу через двокрапку прописується уточнення: «Мистецтво: музичне мистецтво», «Мистецтво: образотворче мистецтво».

Звертаємо увагу на те, що необхідною умовою реалізації завдань мистецької освітньої галузі є дотримання інтегративного підходу через узгодження програмового змісту й результатів навчання з різних видів мистецтва. Відповідно необхідною умовою є впровадження інтегрованого курсу «Мистецтво» протягом усього навчального року без виокремлення його складових (музичної, образотворчої) в окремі навчальні періоди (семестри).

Модельні навчальні програми інтегрованого курсу «Мистецтво» повною мірою охоплюють результати навчання, які зазначені в Державному стандарті базової середньої освіти.

Модельна навчальна програма міжгалузевого інтегрованого курсу «Драматургія і театр» охоплює результати навчання двох освітніх галузей: мовно-літературної та мистецької, яку реалізує частково. Відповідно міжгалузевий інтегрований курс може впроваджуватися в закладі освіти одночасно з інтегрованим курсом «Мистецтво», а не замість нього, для поглиблення й поширення внутрішньогалузевих і міжгалузевих зав'язків, більш детального ознайомлення учнів з одним із видів мистецтва – театральним. Тому в навчальному плані закладу освіти не рекомендовано замінювати інтегрований курс «Мистецтво» міжгалузевим інтегрованим курсом «Драматургія і театр».

Учні 5-6 класів навчаються за такими модельними навчальними програмами:

- модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Комаровська О.А., Лемешева Н.А.): <https://cl.gy/uWpht>;

- модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л.Г.): <https://cl.gy/NzRVN>;

- модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л.М., Просіна О.В.): <https://cl.gy/vdBeH>;

- модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О.М., Комаровська О.А., Кізілова Г.О., Лемешева Н.А., Лобова О.В., Назар Л.Й., Чужинова І.Ю., Шулько О.А.): <https://cl.gy/nnXkx>.

Також використовуються підручники інтегрованого курсу «Мистецтво», які створені різними авторськими колективами та мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Їхні електронні версії розміщено в електронній бібліотеці Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (<https://lib.imzo.gov.ua/>). А також для оптимізації пошуку програмового і навчального контенту для 5-6-х класів на сайті Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» в розділі «Нова українська школа» розміщено «Навчально-методичну скарбницю» (https://docs.google.com/spreadsheets/d/1mC99CMI n4MEbhW_G4v62ptgK8i0MpJAv/edit#gid=1489654466), де з кожної освітньої галузі систематизовано модельні навчальні програми та новостворене навчально-методичне забезпечення [6].

Реалізація діяльнісного підходу в першому циклі (5-6 класи) на уроках мистецтва здійснюється через різноманітні форми практичної діяльності учнів, у процесі чого відбувається їхнє самовираження у співі (зокрема виконанні одноголосних та багатоголосних творів, співі в ансамблі та хорі), інструментальному музикуванні, малюванні, ліпленні, конструюванні тощо, де виявляється творчість, ініціативність, формується й розвивається здатність співпрацювати з іншими людьми. Діяльність на уроках мистецтва – це також обговорення творів мистецтва, виявлення емоційно-ціннісного ставлення до них, аналіз їхнього змісту тощо. У процесі цього виду діяльності ефективно формуються й розвиваються такі наскрізні вміння, як уміння

висловлювати власну думку, здатність логічно обґрунтовувати позицію, критично мислити тощо. Саме тому під час конструювання кожного уроку педагогу необхідно залучати різні прийоми й форми роботи щодо сприймання та аналізу-інтерпретації творів мистецтва.

Інтегрований підхід в освітньому процесі має бути збалансованим і педагогічно доцільним. Досвід упровадження інтегрованого підходу в загальній мистецькій освіті засвідчив, що під час конструювання уроку мистецтва для розкриття, емоційного посилення певної світоглядної теми навколо домінантного виду мистецтва (зазвичай це музичне й образотворче мистецтво) залучаються твори інших видів мистецтва. Таким чином на уроці певна тема щонайперше розкривається завдяки мові одного (домінантного) виду мистецтва, а твори (або види діяльності) з інших видів доповнюють і збагачують загальне сприйняття.

Враховуючи різні умови та можливості навчання, на початку навчального року доцільно здійснювати діагностування рівня мистецького досвіду учнівства для планування подальшої освітньої діяльності. Для діагностики радимо використовувати широку палітру педагогічних інструментів:

- спостереження;
- аналіз учнівської діяльності на уроках,
- невербальний та вербальний зворотний зв'язок від учнів та учениць тощо.

Провідним методом має виступати педагогічне спостереження, завдяки якому в різних видах мистецької діяльності учнів учитель/вчителька може встановити рівень навченості дітей у галузі мистецтва. Не рекомендовано проводити з мистецтва спеціальні діагностувальні роботи або подібні види діяльності, що виконують контрольню-оцінювальну функцію. Весь процес освітнього діагностування для підлітків має відбуватися природньо і безстресово.

Учитель на початку року складає *календарно-тематичне планування*, яке є орієнтовним. У процесі роботи (з урахуванням умов війни) до нього можуть вноситися зміни. Якщо вчитель розуміє, що новий матеріал базується на попередньому, який незасвоєний, то, звісно, виокремлюється час на опрацювання – *надолуження освітніх втрат*. Відповідно час на вивчення нового матеріалу може бути відкоригований.

Якщо більшість учнів класу не виявляє розуміння певних базових знань або не виявляє вмінь, які мали бути опановані в попередній період навчання (наприклад, щодо мови чи жанрів мистецтва), слід

спроєктувати освітній процес таким чином, щоб зробити акценти на опрацюванні цього матеріалу або видах діяльності, які формують певні вміння чи знання. Якщо ж певні освітні втрати наявні лише у групі учнів, то доцільно запропонувати цим учням окремі види роботи для самостійного опрацювання матеріалу або запроваджувати групові форми роботи з елементами взаємонавчання.

Виявлення та подолання освітніх втрат умовно охоплюють 3 етапи планування роботи:

I) виявлення освітніх втрат;

II) визначення ефективних стратегій щодо їхнього подолання та їхня реалізація через різні активності учнів та учениць (адаптація навчальних програм і календарно-тематичного планування, доступність викладу навчального матеріалу, наявність різних типів завдань, вправ на діяльнісне опанування підлітками навчального матеріалу; наявність педагогічного інструментарію для стабілізації емоційного стану учнів, впровадження диференційованого навчання та формувального оцінювання тощо);

III) рефлексія результатів роботи, що проводилась.

Учитель, плануючи навчальну діяльність підлітків, має враховувати те, що кращому осмисленню учнями мети й результатів своєї діяльності, усвідомленню, що вони є не об'єктом, а суб'єктом освітньої діяльності, сприяє надання їм більшої самостійності й відповідальності. Відповідно відбувається переорієнтація учнів від пасивного навчання («учитель мене навчить») до активного учіння («я прагну багато чого навчитися»). Адже тільки в активній мистецькій діяльності підлітки зрозуміють власну причетність до мистецького середовища, що оточує їх повсякденно, його впливу й можливостей використання у власному житті.

Звертаємо увагу на те, що уроки інтегрованого курсу «Мистецтво» мають базуватися на засадах сучасної педагогіки партнерства: співпраці, співтворчості всіх учасників освітнього процесу, що передбачає використання особистісного діалогу як домінуючої форми навчального спілкування, спонукання до обміну думками, враженнями, моделювання життєвих ситуацій у контексті мистецької діяльності; включає спеціально сконструйовані ситуації вибору, авансування успіху, самоаналізу, самооцінки та самопізнання.

Зауважуємо, що зміст, засоби й методи навчання мистецтва мають бути спрямовані на досягнення визначених ДСБСО обов'язкових

результатів навчання, яких учень/учениця має досягнути в процесі навчання та які підлягають оцінюванню. Наступність у досягненні обов'язкових результатів навчання відображено в розгортанні конкретних результатів навчання за циклами навчання і відповідно очікуваних результатах навчання, окреслених у модельних навчальних програмах.

Рівень досягнення результатів навчання в мистецькій освітній галузі встановлюється через:

- вияв обізнаності учня/учениці у сфері мистецтва;
- демонстрацію учнями/ученицями практичних умінь у галузі мистецтва;
- виявлення учнями/ученицями естетичного ставлення: емоційного, оцінного, критичного – до творів мистецтва, різних мистецьких явищ повсякдення, власної творчості та творчості інших.

Саме тому **оцінювання результатів навчання** в мистецькій освітній галузі визначено за наступними критеріями: пізнання й аналіз, інтерпретація творів мистецтва, практична мистецька діяльність, емоційне ставлення до мистецтва, показники яких узгоджено з результатами навчання, визначеними Державним стандартом базової середньої освіти.

Формування й удосконалення вмінь, необхідних для досягнення **очікуваних результатів навчання у 7 класі**, визначених в кожній модельній навчальній програмі, передбачає поступове підвищення рівня самостійності учнів/учениць в опануванні змісту, зокрема під час різних навчальних дій. На кожному етапі навчання вчитель/вчителька самотужки попередньо визначає доцільний рівень самостійності здобувачів/здобувачок освіти, зваживши на їхні індивідуальні особливості, обсяг і зміст навчального матеріалу. А під час уроків у разі потреби оперативно корегує цей рівень з огляду на реальну ситуацію: додатково усно радить, пропонує, ставить навідні запитання, наводить подібні приклади, підбадьорює, заохочує, тобто поціновує здобутки й здійснює *формувальне оцінювання*. Цей вид оцінювання дає змогу дійти висновку щодо особистісного розвитку учня/учениці, відстежити його/її навчальний поступ, процес здобуття навчального досвіду як основи компетентності. Тобто результати формувального оцінювання свідчать про опанування здобувачем/здобувачкою освіти певних умінь і навичок. Зауважимо, що формувальне оцінювання можуть здійснювати не лише вчитель/вчителька, а й інші учні/учениці. Не менш важливим видом

формувального оцінювання є самооцінювання здобувача/здобувачки освіти.

Результати формувального оцінювання відбивають реальний учнівський навчальний досвід і можуть бути зафіксовані через спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю, приклади учнівських робіт, портфоліо навчальних досягнень тощо.

Перенесення акценту з оцінювання на поцінювання результатів важливе, адже поцінювати треба процесуальні складники навчання на різних його етапах (вправність у формулюванні запитань, проблем, пошуку інформації, чіткому висловленні думок, добиранні аргументів для обґрунтування поглядів, ставлень тощо). Під час формувального оцінювання можна застосовувати різноманітні різнорівневі шкали: словесні та бальні (на розсуд вчителя/вчительки, зважаючи на пропозиції учнів/учениць).

Підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання результатів навчання передбачає зіставлення досягнутого учнем/ученицею з результатами, визначеними для певного класу згідно з ДСБО та модельною навчальною програмою. У підсумковому оцінюванні суб'єктом оцінювання є вчитель/вчителька.

Тематичне оцінювання – це фіксація проміжного контролю за всіма видами діяльності учня/учениці, виконаних упродовж певного періоду, визначеного модельною навчальною програмою (тема, розділ), чи його частини.

Семестрове оцінювання з мистецтва в 7 класі передбачає оцінювання за групами результатів і загальну оцінку результатів навчання. Здійснюють семестрове оцінювання, узявши до уваги різні види навчальної діяльності протягом семестру й динаміку особистих навчальних досягнень учня/учениці.

Для підвищення ефективності навчання й об'єктивності оцінювання навчальних результатів радимо:

1) чітко формулювати зрозумілі для учнів/учениць очікувані результати навчання (за групами результатів і за критеріями оцінювання їх);

2) наводити приклади завдань і видів діяльності з аналізом за критеріями оцінювання результатів виконання;

3) оперативно й доступно надавати учням/ученицям зворотний зв'язок щодо досягнення ними очікуваних результатів навчання;

4) вчасно коригувати процес навчання для досягнення його очікуваних результатів.

Інформуємо, що розроблено рекомендації щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (наказ МОН від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»).

У цьому документі окреслено підходи до оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898.

Звертаємо увагу, що визнано таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 1 квітня 2022 року №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» [11].

Звертаємо увагу, що вивчення мистецтва в закладах загальної середньої освіти спрямовано на цілісний розвиток особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства, прилучення до скарбів художньої культури різних народів світу, що дає можливість відкрити українським учням широкий світ крізь призму творів різних видів мистецтва авторів з різних країн і континентів. Однак трагічні події, які тривають внаслідок російського вторгнення в Україну з 24 лютого 2022 р., зумовили необхідність перегляду місця російського мистецтва в контексті вивчення предметів та інтегрованих курсів мистецької освітньої галузі. Вважаємо за необхідне **вилучити з використання в освітньому процесі твори російських, а також білоруських митців** (через позицію Білорусі щодо російського вторгнення в Україну). Вивільнений навчальний час доцільно використати на ознайомлення учнів та учениць з творами українських, у тому числі регіональних митців, що також сприятиме формуванню патріотичної національної свідомості учнівства, поваги до українського мистецтва і культури, звичаїв та традицій українського народу.

Наголошуємо, що в модельних та в навчальних програмах передбачено творчий вибір учителем художнього змісту й технологій навчання, поурочного розподілу навчального мистецького матеріалу. Учитель самостійно визначає обсяг годин на вивчення окремої теми програми, за необхідності має право змінювати порядок вивчення тем у

межах навчального року. Він має можливість обирати мистецькі твори для сприймання та співу, орієнтуючись на навчальну тематику й критерій їхньої високої художньої якості, а також розробляти художньо-практичні й ігрові завдання для учнів, ураховуючи програмні вимоги, мету уроку, дбаючи про цілісну драматургію уроку.

Навчальна та методична література з мистецької освітньої галузі зазначена у «Переліках навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України», що розміщені на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України. Також зазначимо, що електронні версії підручників розміщено в електронній бібліотеці Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (<https://lib.imzo.gov.ua/>). Під час підготовки вчителів до уроків рекомендовано використовувати періодичні фахові видання, зокрема науково-методичний журнал «Мистецтво та освіта».

Щодо організації дистанційного навчання, то звертаємо увагу, що в межах академічної автономії питання організації освітнього процесу, виконання освітньої програми, навчального плану є внутрішніми питаннями кожного закладу загальної середньої освіти, його педагогічної ради та завданням педагогічних працівників. Отже, під час дистанційного навчання вчителі мають вжити заходів щодо виконання календарно-тематичних планів із додержанням вимог державних стандартів освіти шляхом використання технологій дистанційного навчання та за потреби ущільнення відповідного матеріалу (на розсуд учителя) з організацією повторення окремих тем на початку очного навчання. На допомогу вчителям розроблено методичні рекомендації «Організація дистанційного навчання в школі», розміщені за посиланням: <https://nus.org.ua/news/yak-nalagodyty-dystantsijne-navchannya-posibnyk-dlya-shkil-vid-go-smart-osvita-ta-mon/>.

Список використаних джерел та літератури

1. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі // Методичний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. 104 с.
2. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 03.06.2024).

3. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 03.06.2024).

4. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. №988-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 03.06.2024).

5. Методичні рекомендації «Організація дистанційного навчання в школі». URL: <https://nus.org.ua/news/yak-nalagodyty-dystantsijne-navchannya-posibnyk-dlya-shkil-vid-go-smart-osvita-ta-mon/> (дата звернення: 04.06.2024).

6. Навчально-методичне забезпечення базової середньої освіти Нової української школи. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/nush/navchal-no-metodychne-zabezpechennia-5-9-kl-nush/>.

7. Нова українська школа. Подолання освітніх втрат. URL: <https://nus.org.ua/articles/idealnogo-instrumentu-podolannya-osvitnih-vtrat-ne-isnuje-ale-mozhna-kompleksno-vykorystovuvaty-najkrashhyj-dosvid-tetyana-vakulenko/> (дата звернення: 04.06.2024).

8. Нова українська школа. Оцінювання. URL: <https://nus.org.ua/articles/otsinyuvannya-v-5-klasi-nush-yak-vono-mozhe-staty-instrumentom-navchannya-ta-pidvyshhennya-motyvatsiyi/> (дата звернення: 04.06.2024).

9. План заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. №903-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80#Text> (дата звернення: 04.06.2024).

10. Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf> (дата звернення: 03.06.2024).

11. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia> (дата звернення: 06.08.2024).

12. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в основній школі: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 216 с.

13. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.

14. Теорія і практика мистецької освіти : збірник наукових праць. Ч. II / ред.-упор. Л.В. Обух (відп. ред.), М.А. Моїсєєва. Житомир : О.О. Євенок, 2021. 186 с.

15. Фіцула М.М. Педагогіка : навчальний посібник. Вид. 2-ге, випр., доп. К. : Академвидав, 2007. 560 с.

Равлюк Л.Р.,

методист науково-методичного центру
дошкільної, початкової освіти
та предметів мистецької галузі

КЗ «Інститут післядипломної педагогічної освіти
Чернівецької області»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У 2024/2025 Н.Р.

Реформування освіти в Україні є частиною процесів оновлення освітніх систем, що відбуваються останні роки як рушії суспільного добробуту та прогресу. У мистецькій освітній галузі навчання здійснюється на основі освітніх стандартів, типових освітніх програм, нового змісту навчально-дидактичних освітніх матеріалів, підручників, застосування комплексу новітніх технологій, форм і методів навчання мистецтву тощо. Освітня галузь «Мистецтво» розглядається як суттєвий компонент загальної освіти школяра. Його могутній пізнавальний і виховний потенціал пов'язаний з естетичною природою, завдяки якій досягаються потаємні найскладніші процеси духовного життя людини, її внутрішнього світу.

Предмети освітньої галузі «Мистецтво» спрямовані на розвиток емоційно-почуттєвої сфери учнів, формування їхнього художньо-образного, асоціативного, критичного мислення; створення сприятливих